

Barne- og familiedepartementet

Deres referanse

Vår referanse
24/137-2

Vår dato
02.07.2024

24/1516-1 Høring - Forslag til endringer i barnevernsloven mv. (kvalitetsreform)

Universitets- og høyskolerådet (UHR) viser til høringsbrev av 8.april og takker for muligheten til å avgi høringsuttalelse. Saken er behandlet av UHRs styre.

Forslaget har også vært forelagt vårt nasjonale fagorgan for utdanning og forskning innen barnevern, og deres høringsuttalelse følger vedlagt.

Bakgrunn

Barne og familiedepartementet (BFD) viser i høringsnotatet til bakgrunnen for endringsforslaget. I Hurdalsplattformen uttrykker regjeringen at den vil gjennomføre «*ei kvalitetsreform i barnevernet som sikrer ei hensiktsmessig organisering, vektlegg auka kompetanse og gir dei tilsette meir tid og tillit i møte med barna*».

Endringene regjeringen ønsker å implementere omfatter både kommunalt og statlig barnevern. Formålet er å møte de viktigste utfordringene i barnevernsektoren.

Det har blitt satt i gang flere tiltak for å heve kvaliteten i barnevernet de siste årene. Barnevernsreformen ga kommunene økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Ny barnevernslov trådte i kraft 1. januar 2023, og innførte blant annet kompetansekrav for kommunalt og statlig barnevern, samt tydeligere krav til forsvarlig saksbehandling. Det siste hadde sin bakgrunn i dommene mot Norge i Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD). Samtidig rulles det ut nye digitale løsninger som skal gi de ansatte bedre faglig støtte i barnevernssaker (DigiBarnevern). Det er også nylig innført endringer i de ulike velferdstjenestenes samarbeidsplikter og kommunens ansvar for å samordne tilbud i saker der barn trenger hjelp fra flere tjenester. Tiltakene som er iverksatt har stort potensial for å forbedre situasjonen i barnevernet, selv om det foreløpig er for tidlig å si noe om effektene.

Innspill

UHR vil i hovedsak gi innspill til endringsforslagene knyttet til kompetansekrav. På generelt grunnlag vil vi imidlertid også gjerne bemerke at det er uheldig at store offentlige reformer ikke får tid til å virke, samt bli evaluert, før der igjen foretas store endringer. Departementet viser selv til at det er for tidlig å si noe om effektene av reformen som ble innført i 2023.

Kompetansekravene i barnevernet ble innført med begrunnelse i at høyere og tydeligere krav til kompetanse vil gi de ansatte bedre forutsetninger for å løse sine oppgaver og utøve godt barnevernsfaglig skjønn, samtidig som det vil anerkjenne alvorlighetsgraden i samfunnsoppdraget og kompleksiteten i oppgavene som de ansatte skal utføre¹. Kompetansekravene innføres gradvis med en overgangsordning frem til 2031. UHR mener

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-133-l-20202021/id2842271/?ch=4>

det er uheldig å gå tilbake på disse kravene før de egentlig har fått anledning til å virke, særlig når et av utgangspunktene for denne reformen er å vektlegge økt kompetanse.

Det er ingen tvil om at lang erfaring i tjenestene har stor verdi, men erfaring fra dagens praksisfelt kan ikke erstatte den forskningsbaserte kunnskapen som må til for å bidra til nødvendige endringer. Morgendagens samfunn vil kreve andre kompetanser enn dagens, og utdanningene må derfor ruste kandidatene til å utvikle relevant kompetanse for de ulike kontekstene de vil møte. Ansatte i barnevernet skal være endringsagenter og videreutvikle kvalitet i profesjonen basert på forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap. Høyere forskningsbasert utdanning er derfor en nødvendig forutsetning for kvalitet i dette arbeidet.

UHR støttet innføringen av kravet om mastergrad når det kom og UH-institusjonene har opprettet masterprogram i barnevern for å tilpasse seg endringen. Det vil være viktig både for studenter og institusjoner med en forutsigbarhet i kompetansekravene, og vi mener at lave søkertall må møtes med strategier for kompetanseheving snarere enn å senke kravene.

Når det gjelder ordninger knyttet til veiledning av nyutdannede er dette et tema også i andre profesjoner. Vi anbefaler departementene å samarbeide om disse tiltakene, og viser bl.a. til at Kunnskapsdepartementet har kommet langt i arbeidet med ordningen for lærere.

Vennlig hilsen

Sunniva Whittaker
styreleder

Nina Sandberg
generalsekretær

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR

Kopi til
Kunnskapsdepartementet